

Rovdata
Postboks 5685 Sluppen
7485 Trondheim

Saksbehandler: Petter Wabakken
Telefon: +47 97044518
Deres ref:
Vår ref: 17/02289
Dato: 15.12.2019

ULV I NORGE PR. 10. DESEMBER 2019 FORELØPIGE KONKLUSJONER FOR VINTEREN 2019-2020

RAPPORT 1

Bakgrunnen for denne foreløpige statusrapporten om ulv i Norge er pågående og mangeårige felles svensk-norske bestandsregistreringer av ulv i vinterhalvåret. Resultatene er foreløpige og gir et sammendrag over det som pr. 10. desember er dokumentert og kartlagt om ulvens status i Norge vinteren 2019-2020. Disse foreløpige resultatene på norsk side bygger på systematiske sporinger av ulv på snø gjennomført av Statens naturoppsyn (SNO), Høgskolen i Innlandet, DNA-analyser ved Rovdata av innsamlet genetisk materiale og mer tilfeldige meldinger om ulv som er kvalitetssikret og kan skilles fra andre ulver på annen måte, alt innlagt i Miljødirektoratets Rovbase. Ulveregistreringene er en del av Det nasjonale overvåkingsprogrammet for store rovdyr i Norge. Når det gjelder ulver med tilhold på tvers av riksgrensen har länsstyrelsene vært ansvarlige for sporingene på svensk side, mens DNA-analyser av svensk innsamlet genetisk materiale er gjennomført av Viltskadecenter ved Sveriges lantbruksuniversitet (SLU). Alle svenske opplysninger er også lagt inn i den felles skandinaviske Rovbasen ved Miljødirektoratet. Den felles skandinaviske overvåkingssesongen varer fra 1. oktober - 31. mars.

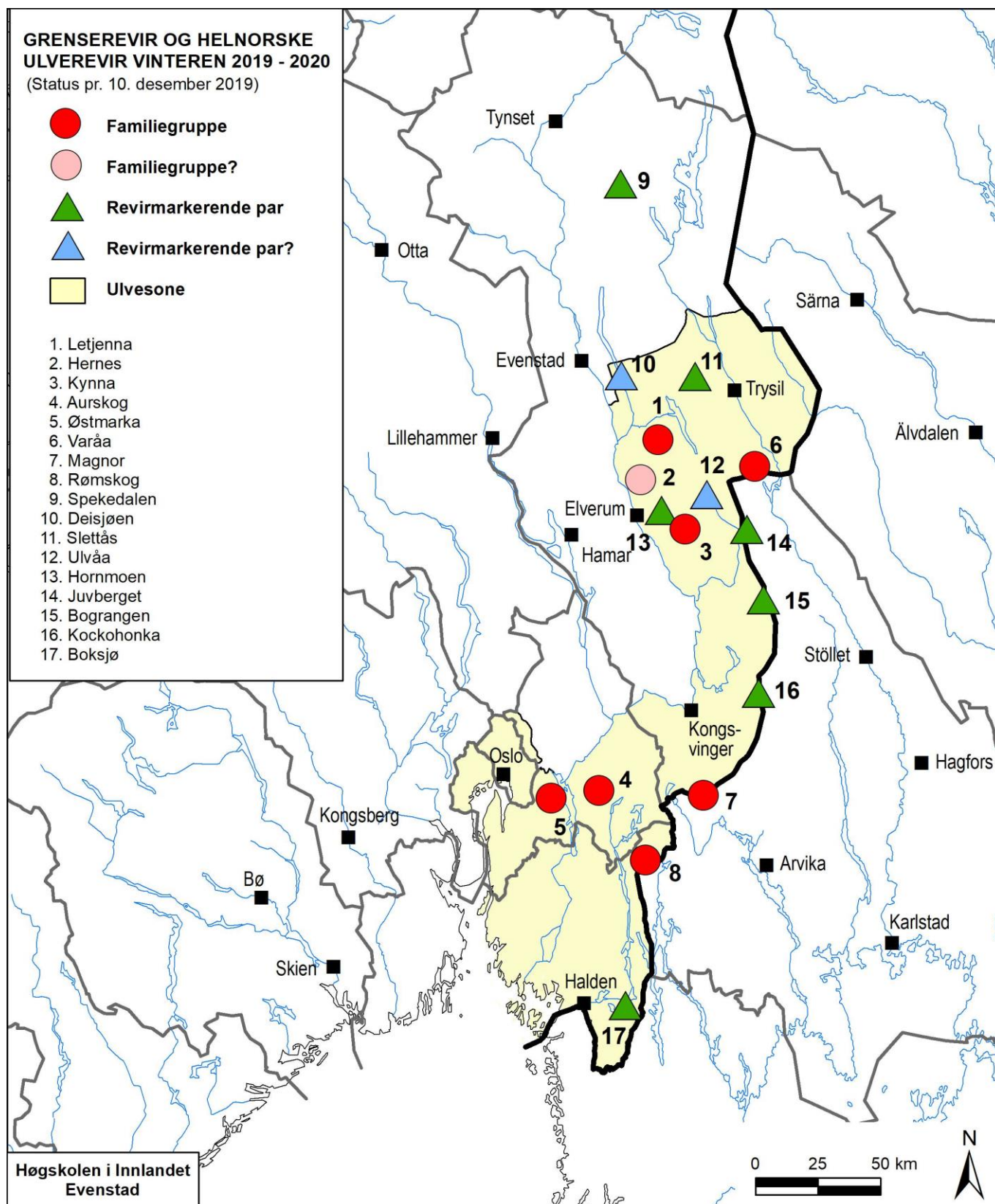
Denne foreløpige rapporten bygger på alt tilgjengelig materiale om ulv som er lagt inn og tilgjengelig i Rovbasen fra perioden 1. oktober – 10. desember 2019.

Mer detaljer om bakgrunn og metodikk som brukes i registreringene av ulv finnes i den offisielle sluttrapporten fra forrige vinter: Svensson m.fl. 2019: Bestandsovervåking av ulv vinteren 2018-19. Bestandsstatus for store rovdyr i Skandinavia, 1-2019. Rovdata, Viltskadecenter og Høgskolen i Innlandet. 54 s. Denne og andre årlig utgitte statusrapporter fra perioden 1998-2018 er tilgjengelige på hjemmesidene til Rovdata (<http://www.rovdata.no>), Høgskolen i Innlandet (www.inn.no), Det Skandinaviske Ulveforskningsprosjektet - SKANDULV (<http://www.slu.se/skandulv>) og Viltskadecenter (SLU) (<http://www.slu.se/viltskadecenter>). Når det gjelder metoder og kriterier som blir brukt i registreringene henvises det til felles svensk-norske instruksjoner på Rovdata (<https://rovdata.no/Ulv/Instrukser.aspx>). En ny endelig statusrapport for ulv i Norge og Skandinavia vinteren 2019-2020 er sammen med faglige samarbeidspartnere i Sverige planlagt ferdigstilt til 1. juni 2020.

Tabell 1. Ulv foreløpig dokumentert i Norge pr 10. desember vinteren 2019-2020 med helnorsk tilhold (45-47), med tilhold på begge sider av riksgrensen (19-24), eller med usikker grensestatus (2). Antall valpekull født i 2019 og som hittil er dokumentert i den årlige felles skandinaviske overvåkingsperioden 1. oktober – 31. mars er også vist.

REVIR/ område	Revir nr	LAND	FYLKE/LÅN	Sosial status 2019-20	Kull i 2019	Foreløpig ant. ulver
Letjenna	1	N	Hedmark	Familiegruppe	Ja	6
Hernes	2	N	Hedmark	Familiegruppe?	Ja? ¹	3 ¹
Kynna	3	N	Hedmark	Familiegruppe	Ja	7
Aurskog	4	N	Akershus	Familiegruppe	Ja	3-4
Østmarka	5	N	Akershus	Familiegruppe	Ja	4
Varåa	6	N/S	Hedmark/Värmland	Familiegruppe	Ja	4
Magnor	7	S/N	Värmland/Hedmark	Familiegruppe	Ja	4-6
Rømskog	8	N/S	Østf/Akersh/Värml	Familiegruppe	Ja	3-6
Spekedalen	9	N	Hedmark	Revirmark. par	Nei	2 ²
Deisjøen	10	N	Hedmark	Revirmark. par?	?	2
Slettås	11	N	Hedmark	Revirmark. par	Nei	2
Ulvåa	12	N	Hedmark	Revirmark. par?	Nei	2
Hornmoen	13	N	Hedmark	Revirmark. par	Nei	2
Juvberget	14	S/N	Värmland/Hedmark	Revirmark. par	Nei	2
Bogringen	15	N/S	Hedmark/Värmland	Revirmark. par	Nei	2
Kockohonka	16	N/S	Hedmark/Värmland	Revirmark. par	Nei	2
Boksjø	17	N/S?	Østfold/V Götaland?	Revirmark. par	Nei	2
Klæbu-Melhus		N	Trøndelag	?	Nei	0-1
Femund-Kongsvinger		N/S	Hedmark/Värml/Jämtl	Ikke stasjonær	Nei	1 ³
Fjaler-Hyllestad		N	Sogn og Fjordane	Stasjonær?	Nei	1
Trysil SØ		N	Hedmark	Ikke stasjonær?	Nei	1
Løten-Våler		N	Hedmark	Stasjonær?	Nei	1 ⁴
Randsfjorden V		N	Oppland	Stasjonær?	Nei	1
Mangen		N	Hedmark	Stasjonær	Nei	2 ⁵
Galterud		N	Hedmark	Ikke stasjonær?	Nei	1
Sotsjøen		N	Akershus/Hedmark	Stasjonær?	Nei	2 ⁶
Spydeberg		N	Østfold	Ikke stasjonær?	Nei	1
Hobøl		N	Østfold	Ikke stasjonær?	Nei	1
Rødnes-Säffle		N/S	Østfold/Värmland	Ikke stasjonær	Nei	1
Kvinesdal		N	Vest-Agder	Ikke stasjonær?	Nei	1
Totalt (inkl 3 døde)						66-73

1. To valper DNA-påvist 15. juli. Valp(er) forventes snarlig å bli dokumentert i gjeldene overvåkingsperiode (se tekst).
2. Paret avlivet ved skadefelling i Rendalen kommune 20.11.2019.
3. Finsk-russisk ulv, GPS-merket av norsk forvaltning og flyttet sørover fra samisk tamreinområde nordøst i Hedmark
4. Hannulv avlivet ved lisensfelling i Våler kommune 12.12.2019.
5. Tidligere forvaltningsmerket lederhann og hann-avkom fra 2018. Adskilt i reviret.
6. To søsken født i 2018 (hann og tisper).

Figur 1. Utbredelse av helnorske og svensk-norske ulverevir. Revirene er ikke endelig kartlagt og er vist med symboler som illustrerer omtrentlig lokalisering for perioden 1. oktober-10. desember 2019.

Antall og utbredelse

Så langt i vintersesongen 2019-2020 er det for perioden 1. oktober-10. desember dokumentert totalt 66-73 ulver i Norge eller på begge sider av riksgrensen mot Sverige (Tabell 1). Når de tre ulvene som er kjent avlivet i samme periode blir trukket fra, er det foreløpig registrert 63-70 ulver her til lands i vinter, hvorav 42-44 ulver med helnorsk tilhold (Tabell 1; Figur 1).

Når det gjelder utbredelsen av ulv i Norge er den konsentrert til Sørøst-Norge i fylkene med ulvesone, dvs. Hedmark, Akershus, Oslo og Østfold. Kun 3-4 ulver er påvist i Norge utenfor disse fylkene i undersøkelsesperioden (Tabell 1).

Valpekull og familiegrupper av ulv i 2019

Så langt i vinter er det dokumentert fire sikre valpekull i helnorske revir og tre valpekull i grenserevir der ulvefamiliene har tilhold på tvers av riksgrensen (Tabell 1, Figur 1). Disse fire ynglingene i helnorske revir har alle skjedd med fullstendig tilhold innenfor den norske ulvesonen, i revirene 1,3,4 og 5 (Figur 1). Dessuten ble det i sommer (15. juli) dokumentert ytterligere et valpekull i et helnorsk ulverevir i ulvesonen, men ingen valp(er) er foreløpig dokumentert ved DNA i vinterens felles skandinaviske overvåkingssesong som startet 1. oktober (Figur 1; revir 2). Minst tre ulver er imidlertid sporet i dette femte reviret (Tabell 1). DNA-analyser av nylig innsamlet materiale, og i tillegg til videre sporing, sannsynliggjør at denne familiegruppen med tilhørende yngling innen kort tid vil bli bekreftet med fortsatt tilhold i reviret.

Lengst nord i norsk ulvesone er det usikkerhet om ulveparet i det såkalte Deisjøreviret har fått valper i år (Tabell 1, Figur 1; revir 6). De to siste sesongene sett under ett har vist at paret har hatt revir som dekker arealer både innenfor og utenfor ulvesonen. Deisjøparet ynglet innenfor ulvesonen i 2018 og begge i paret er nå i oktober påvist like utenfor norsk ulvesone.

Meld fra om ulv eller ulvespor!

Det gjenstår mye av vinterens sporingssesong for kartlegging av ulv i Norge. Alle meldinger om spor eller observasjoner av ulv mottas med takk. Dette gjelder spesielt der det er mistanke om at ulv kan ha ynglet i år. Ulvespor og andre observasjoner/funn kan meldes til Statens naturoppsyn (SNO) eller til Høgskolen i Innlandet, Evenstad.

Med vennlig hilsen

Petter Wabakken

Prosjektleder
Høgskolen i Innlandet
Fakultet for Anvendt økologi,
Landbruksfag og Bioteknologi
Evenstad, 2480 Koppang
Telefon: (+47) 97044518
E-mail: petter.wabakken@inn.no

Erling Maartmann

Feltkoordinator
Høgskolen i Innlandet
Fakultet for Anvendt økologi,
Landbruksfag og Bioteknologi
Evenstad, 2480 Koppang
Telefon: (+47) 48112070
E-mail: erling.maartmann@inn.no